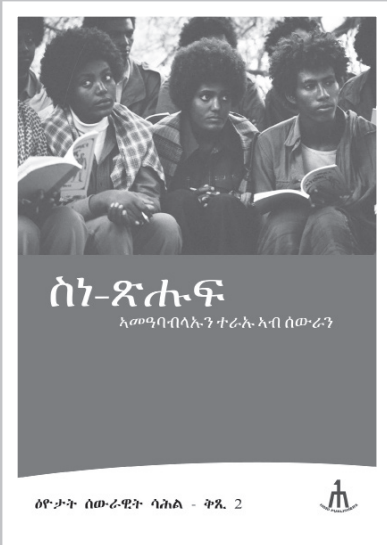

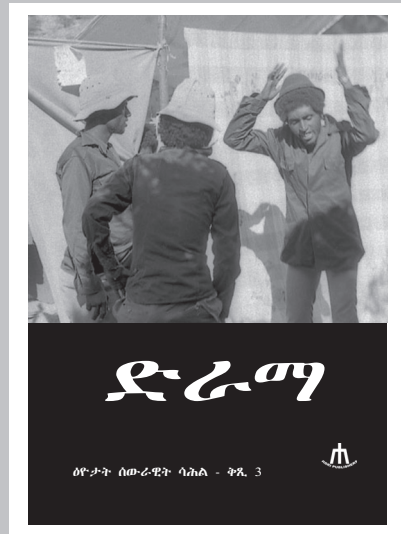
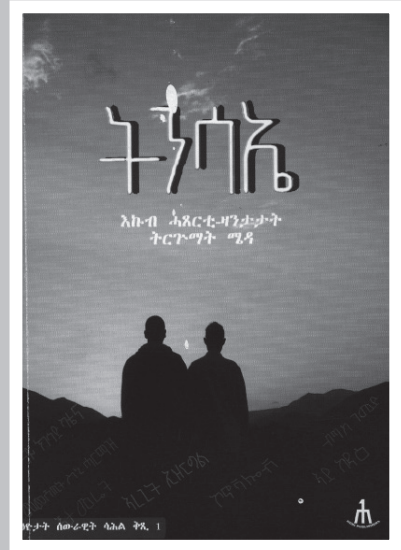
ዕዮታት

ሰው-ራዊት ሳኦል

ቅጹ 1

ቅጹ 2

ቅጹ 3

ጥቅምቲ 2017
አስመራ

መጻሕፍት

ሰው-ራ ኤርትራ፡ ብፍላይ ከአ ህዝባዊ ግንባር፡ ባህሊ ኣብ ቀጻልነትን ዓወትን ቃልሲ፡ ከምኡ'ውን ኣብ ምህፃኛ ዝሓሸን ፍትሓዊን ሕብረተሰብ ብዛዕባ ዘለዎ ኣገዳስነትን ተራን ዓሚቕ መረዳኢታ ነይሩዎ። ከም መርኢያ ናይዚ ድማ፡ ባህላዊ ስራሓትን ስራሕቲን ዓቢ ኣቓልቡ፡ ድርኪትን ዕድልን ስለ ዝተሞሀሮም፡ ህዝባዊ ግንባር ኣብ ዘመናዊ ታሪኽ ኤርትራ ብሰው-ራ ክግለጽ ዝኽእል መድረኽ ባህላዊ ትንሳኤን ምንቅስቓስን ኣርሕዩ።

እዚ መድረኽ'ዚ፡ ኣውራ ድሕሪ ምዝላቕ፡ ኣብ ድፋዓትን ደጀንን'ዩ ዓንቢቡ። ኣብቲ ዝጸንከረ እዋን ሰው-ራ፡ ኣብቲ ህላወ ሰው-ራ ንምርግጋጽ ኣይል ቃልሲ ዝተኸደሉ ፈታኒን ወሳኒን መድረኽ፡ ህዝባዊ ግንባር ኣይሊ ባህሊን ባህላዊ ምንቅስቓስን ብምግንዛብ፡ ንቕድሚት ዝመመተ ሰፊሕ ባህላዊ ስራሕ ኣበገሱ። እዚ ንሱ-ጽሑፍ፡ መ-ዚቃ፡ ድራማን ቅብኣን ዝዓመመ ሰፊሕ ምንቅስቓስ'ዚ ኣብ ምምዕባል ሃገራዊ ባህልና ዓይነታዊ ዝላ ብምፍጣር ዓይነታውያን ስነ-ጥበብቻታት ከም ዝፈረዩ ገይሩ።

ኣብዚ ሰፊሕን ኩሉ ጉድናዊን መሰርሕ'ዚ፡ ኣብ ኣዘዩ ጽንኩር ኩነታት፡ ኣብቲ ዕለታዊ እንጀራ'ውን ዘየተኣማምን ዝሰበረሉ ናይ ሕሰምን ስኢነትን ሃለዋት፡ ብኣብነታዊ ምጽማምን ጽንዓት ኣብ ዕላማን ብዘተሕ ዕዮታት - ምርምራዊ ጽሑፋት፡ መዝገቡ-ቓላት፡ ድራማታት፡ ዝተተርጉመን መበቁላዊን ስነ-ጽሑፋዊ ዕዮታት፡ ደርፊታት፡ ቅብኣታት - ፈርዩ። እዚ ዕዮታት'ዚ፡ ቀዳማይ፡ ፍሉይነት ዝፈረየሉ ኩነታትን ዓይነት ዘፍረይዎ ሰባትን፡ ካልኣይ ድማ፡ እቲ ዕዮታት ኣብ ዝሕር-እሱ ብዘለዎ ባህላዊ ታሪኻዊን ስነ-ጽንዓታዊን ክብራ፡ ነባሪ ኣገዳስነት ኣለዎ። ስለዚ፡ ክዕቀብን ናብ ወለዶታት ክሰጋገርን ዘለዎን ዝኽእልን እዩ።

ኣብዚ መሰረታዊ መረዳኢታ ብምንቃል እምበኣር፡ ኣሕተምቲ ሕድራ፡ ንዓቢይቲ ስነ-ጽሑፋዊን ምርምራዊን ዕዮታት ሜዳ፡ 'ዕዮታት ሰው-ራዊት ሳሕል' ኣብ ትሕቲ ዝብል ኣርእሲቲ ብተኸታታሊ ቅጹታት የሕትሞ ኣሎ። ኣብ ቀዳማይ ቅጹ ናይዚ ተኸታታሊ ዕዮ'ዚ፡ ነተን ኣብ መጀመርታ ሰማንያታት (1981-1984) ብክፍሊ ፖለቲካዊ ምንቅቓሕ፡ ጨንፈር ባህሊ፡ ህዝባዊ ግንባር ኣርነት ኤርትራ ኣብ ዓራግ ብዘተፈላለዩ ተጋደልቲ፡ ካብ ዝተፈላለዩ ምንጫ ዝተተርጉማ 17 ኣጸርቲ ዛንታታት፡ "ትንሳኤ" - እኩብ ኣጸርቲ-ዛንታታት፡ ትርጉማት ሜዳ" ኣብ ትሕቲ ዝብል ኣርእሲቲ ብምጥርናፍ ነቲ ዕማም ኣብ 2010 ፈለምዎ። ሕጂ ኸኣ ናይ ዕዮታት ሰው-ራዊት ሳሕል ክልተ ቅጹታት፡ ማለት፡ ቅጹ - 2 "ስነ-ጽሑፍ፡ ኣመዓብባኡን ተራኡ ኣብ ሰው-ራን"፣ ከምኡ'ውን ቅጹ - 3 "ድራማ" ተሓቲሙ ኣሎ። እዚ ኣብ መጀመርታ ሰማንያታት ዝፈረዩ ዕዮታት'ዚ፡ ኣብ ሜዳ ኤርትራ ዓቢ ናይ ስነ-ጽሑፍ ምንቅስቓስ ዝተራእየሉን ኣይል ስራሕ ዝተዓመሉን እዋን ነይሩ ክበሃል ይከኣል።

እዚ ቅድሚ 30 ዓመታት ዝተሓትመ ስነ-ጽሑፋዊ ዕዮታት'ዚ፡ ዳግም ክሕተም ዘድለዩሉ ምክንያት ድማ ከም ቅርሲ ንምዕቃብ ዘይኩነቲ፡ ኣገዳስነቲን ምስ ግዜ ስለ ዘይሃሰሰን ናይ ሕጂ ወለዶ'ውን ትምህርቲ ክኹኖን ንሰራሕ ክድርኹን ስለ ዝኽእል'ዩ።

ቅጹ 1

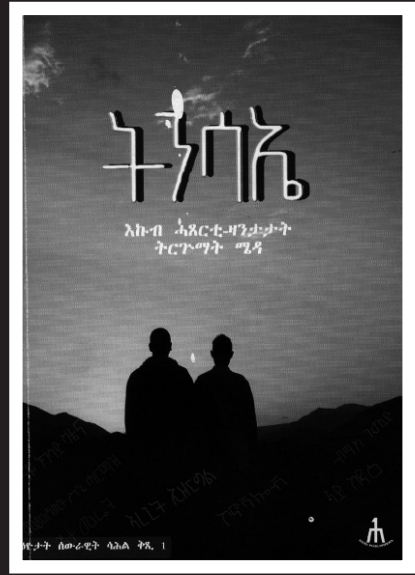
ትንሳኤ

ትርጉም፡ እኩብ ሓጸርቲ ዛንታታት

ዓመት ሕትመት - 2010

ገጽጎ፡ 318

ኢሕተምቲ ሕድሪ

“ትንሳኤ” 17 ሓጸርቲ ዛንታታት ዝሓዘ መጽሓፍ እዩ። እዞን ኣብ መጀመርታ ሰማንያትታ (1981-1984) ዝተሓትማ ሓጸርቲ ዛንታታት እዚኣተን፡ ኣብ ምብጋስ ስነ-ጽሑፍን ባህላዊ ንቕሓት ተጋዳላይን ህዝብን ክብ ኣብ ምባልን ልዑል ተራ ነይሩወን። ኣብ ሜዳ ሓዮሎ ደረሰቲ ከም ዝቐልቀሉ’ውን ገይረን እዮን። ምትርጓም ናይዞን ሓጸርቲ ዛንታታት እዚኣተን፡ ኣብ ምብጋስ ስነ-ጽሑፍ ብሓፈሻ፡ ሓጸርቲ ዛንታታት ከአ ብፍላይ ልሉይ ተራ ነይሩዎ። ኣብቲ እዋን’ቲ፡ ጽሑፋት፡ መጽሓፍቲን መጽሔታትን ኣብ ኣኼባ ይንቡብን ይስትምሃርን ስለ ዝከበረ፡ እዞን ሓጸርቲ ዛንታታት መምስ ተሓትማ ዳርጋ ኣብ ኩሉ ተጋዳላይ ስለ ዝተነገሩ እቲ ትረጅን ገጸ-ባህርያተንን ኣብ ተጋደልቲ ኣዝዩ ህቡብ ኩነ። ኣሰማት ገለ ገጸ-ባህርያት ደማ ክሳብ ሳን ተጋደልቲ ምዃን በጺሐ።

ጽልዎ ናይዞን ሓጸርቲ ዛንታታት እዚኣተን ቀለል ኣይነበረን። ሓዮሎ ካብቶም ኣብ ሜዳ ዝተቐልቀሉ ተጋደልቲ-ደረሰቲ ብኣታተን ዝተጸልዉ እዮም። ባህላዊ ንቕሓት ተጋዳላይ ክብ ኣብ ምባል ዝነበረን ተራ ኽኣ ቀለል ኣይነበረን።

ዝበዝሓ ካብዞን ሓጸርቲ ዛንታታት እዚኣተን፡ ኣብ ዓለማዊ ስነ-ጽሑፍ ዓበይቲን ፍሉጣትን ብዝኹኑ ደረሰቲ ዝተጻሕፉ ብምዃን፡ ኣብ ሓደ ቅጹ ተኣኪቦን ዳግም ምሕታመን፡ ከምቲ ኣብ እዋን ሰውራ ዝገበራኦ ኣበርክቶ፡ ሕጂ’ውን ኣብ ምሕያል ናይዚ ዓውዲ’ዚ ልሉይ ተራ ክህልወን ከም ዝኸእል እምነትና’ዩ። እዚ ቅጹ’ዚ፡ ሕጂ’ውን ከም መወከሲ ንኸገልግልን ፈጠራ ንኸበራብርን ዳግም ተሓቲሙ ኣሎ።

ካብ...

ዳሕረዋይ ገበር ትንሳኤ

ናጽነት ኩይኑ ናብ አስመራ ክንቅል ከለና፡ ካብ ቤት ንባብ ተጓይየ ዝአኩብኸውን ንብረት፡ እዘን ተጠርኒፊን ዝተሓትማ ሓጻርቲ ዛንታታት እየን ነይረን። እተን እንኩ ውልቃዊ ንብረተይ ኩይነን ንገዛ ዘእተኹውን መጻሕፍቲ፡ ክሳብ ክንድኡ ዘህረፋኒ ብዘይ ምኽንያት ኣይነበረን። ብዛዕባ ሓጻር ዛንታ ዝኹነ ኣምር'ኳ እንተ ዘይነበረን፡ ሳላኣን ግን ፈሊጠን ክጽሕፍ ተደፋፊኤን። መብዛሕትኣን እዘን ሓጻርቲ ዛንታታት፡ ካብ ሓድሕድ ዝበላለጽ ኣጸሓሕፋ ኣለውን። 'ዓራይ ሰዓት ዴን ቤን ፉ'፣ 'እታ መሬት'፣ 'አረጊት ኢዘርጊል'፣ 'ብጣስ ገመድ'፣ 'ናይ ክሳድ ካቴና'... ገለ ካብተን ምሉእ ብምሉእ ኣብ ሓንጎላይ ተሳኢለን ንዓመታት ዝጓዓዛ ዘለዋ እየን። ሕጂ ተመሊሲ ክንበበን ክለኹ ግን 'ኮኖቫሎቭ' እትብል ሓጻር ዛንታ ሓለፋ ኣለዋ። ቅድሚ 114 ዓመት ዝተጻሕፈት ምዃና ምስ ተገንዘብኩ ኹኣ ርቀት ደራሲኣ መሊሱ ገሪሙኒ።

ግርማይ ዮውሃንስ (ሳንድያን)

እብዘን ኣብ 1980ታት ዝነበራ ውሑዳት ዓመታት፡ ኤርትራ ብዓይነትን ዓቕንን ርእያቶ ዘይትፈልጥ ጽሑፋት ረኺባ። እዚ ኹኣ ኣብቲ ሽዑ ሰፊኑ ዝነበረ ጽንኩር ወተሃደራዊ ኮነታትን ህይወት ገድለን!

እስቲፋኖስ ዳኒዮም

እዘን ብሓደ ተጠርኒፊን ዝተሓትማ ሓጻርቲ ዛንታታት፡ ካብ ዘንበበን ልዕሊ 25 ዓመታት ሓለፉ። ድሕሪኡ ዝመጸ ለውጢታትን ዝተጓዓዘኩዎ መንገዲን ነዊሕ'ኳ እንተ ነበረ፡ ካብ ዝኸረይ ግን ፈጺመን ኣይሃሰሳን። መስርዕ ፍጻመታት ናይተን ዛንታታት ጥራይ ዘይከኑስ እቶም ጠባያት'ውን ብኣካል ዝፈልጦም ዝነበርኩ ክሳብ ዝመስለኒ እዝክርም። እዘን ሓጻርቲ ዛንታታት፡ ንበዙሓት ተጋደልቲ ናይ ጽሑፍ ተውህቦኣም ንክፍትሹ ኣኸኢለናኣም'ኳ እንተ ኹና፡ ብሕልፊ ንዓይ ግን ኣብቲ ድሑሩ ምሉእ ሞያይ ዝተቐየረ ስነ-ጥበብ ንኸጽንበር ዓቢ ድፍኢት ስለ ዝኹናን፡ ናይ ህይወተይ ነጥብ-መቐይሮ እየን።

መሓመድ ኣሰናይ

ቅጹ 2

ሰነ-ጽሑፍ

አመዓባብላኡን ተራኡ ኣብ ሰውራን

ቀዳማይ ሕታም፡ ሚያ 1982

ካልኣይ ሕታም፡ ኣሰመራ 2017

ገጻት፡ 318

ኣሕተምቲ ሕድሪ

ሰነ-ጽሑፍ

አመዓባብላኡን ተራኡ ኣብ ሰውራን

ዕድታት ሰውራዊት ሳሕል - ቅጹ 2

“ሰነ-ጽሑፍ፡ አመዓባብላኡን ተራኡ ኣብ ሰውራን” ብ1982 ኣብ ሚያ ኤርትራ፡ ብክፍሊ ፖለቲካዊ ምንቅቻሕ፡ ጨንፈር ባህሊ፡ ተሓተማ። ምሕታም ናይዛ ጽሑፍቲ’ዚኣ፡ ነቲ ኣብ ሚያ ኤርትራ ኣብ መንጉ ተጋደልቲ ዝነበረ ሕጽረት መወከሲ ንምቅላልን ኣፍልጦኦም ኣብ ሰነ-ጽሑፍ ንምዕባይን ዝዓለመ እዩ ነይሩ። እዛ ጽሑፍቲ እዚኣ፡ ኣብ እዋን ናይቲ ብ”ሻድሻይ ወራር” ዝፍለጥ፡ ንሰውራ ኤርትራ ሓንሳብን ንሓዋሩን ክድምስስ ብደርግ ተኣዊጁ ሰፊሕ ወተሃደራዊ ዘመተ እናተኻየደሉ እያ ተዳልዮ። ሻድሻይ ወራር መኪኑ፡ ኣብ እዋን ናይቲ እግራ-እግሩ ዝሰዓበ ሰላሕታ ወራር ደማ ተሓተማ።

ቅድሚ ምሕታም ናይዛ ጽሑፍቲ ኣብ ዝነበራ ውሑዳት ዓመታት፡ ንምዕባላ ባህላዊ ንጥፈታት ብካፈሻ፡ ባይታ ዘንጽፍ ኩነታትን ሃዋህውን እዩ ተፈጠሩ ነይሩ። ኣብ 1978 ዘጋጠመ ስትራተጅያዊ ምዘላቕን ካብ 1979 ንደሓር ህዝባዊ ግንባር ኣብ ሳሕል ብምዕራድ ንተኸታታሊ ወራራት ስርዓት ደርግ መኪቲ፡ ኣብ ምውጻእ 1979 ብጸረ-መጥቃዕቲ ናህሪ ጸላኢ ኣዝሒሉ ድፋዓቱ ምስ ኣደልደለን ደጀኑ ምስ ኣውሓሰን፡ ኣብ መኻብብሮ ሰውራ ርኡይ ለውጢ መጸኡ። ቡብቕሩብን ቡብመድረኹን ደማ ካብ ጽዑቕ ፖለቲካዊ ትምህርቲ ጥራይ ባህላዊ ንጥፈታት ቡብዝሒ ክዘውተር

ሰለ ዝጀመረን መደባት ምጥፋእ መሃይምነት ብዝለዓለ ሰለ ዝተሰርሓሉን፤ ስነ-ጽሑፋዊ ንጥፊታት ከም ኣካል ሰውራዊ ንጥፊታት ኣገዳስነቱ ዓዘዙ ቀረቡ፤ ከም ውጽኢቱ ድማ ነቲ ዝክደድ ዝክበረ ባህላዊ ንጥፊታት ዘደንፍዑ መወከሲታት ክዳለዉ ኣድለዩ።

“ስነ-ጽሑፍ፣ ኣመዓባብላኡን ተራኡ ኣብ ሰውራን” ብ1983 ኣብ ኢድ ኣንቡቡቲ ምስ በጽሖት፣ ኣብ መንጉ ደረሰቲን ካልኣት ኣባላት ባህሊን ጥራይ ዘይኩን፣ ኣብ መላእ ውድብ ብዙሕ ተቐባልነት ረኺቡ። ኣብ ኩሉ ኣሃዳታት ከም ኣካል ምዱብ ፖለቲካዊ ትምህርቲ ተነቢባን ክትዕ ተኻይዱላን። እግራ-እግራ ንኣብነት ዝኸውን ሓጸርቲ ዛንታታት ካብ ዝተፈላለዩ ክላሲካውን ሰውራውን ምንጨታት ተተተርጉሙ ሰለ ዝቐረበ ኸኣ፣ ንትሕዝቶኣን መልእኽታን ግብራዊ መሰይታ ኩን። ኣብ 1984-1985፣ “ኣብ ትሕቲታ ዓባይ ጎቦ”፣ “ወዲ ሓይራ፣ ካብ ባድመ ናብ ሳሕል”፣ ዝብላ መጻሕፍቲ ሰለ ዝተሓትማ ኣብ ውሽጢ ሚዳን ካብ ተመኩሮታት ተጋደልትን ስነ-ጽሑፋዊ ኣበርክቶ ክፍልፍለሉ ዝኸእል ገፊሕ ማዕጺ ተኸፍተ። ጽላዎ ናይዛ ጽሕፍቲ ዝያዳ ዝጎልሐ ግን ካብ 1985 ክሳብ 1988 ኣብ ዝተኻየደ ሰለስተ ናይ ስነ-ጽሑፍ ውድድራት እዩ ነይሩ።

“ስነ-ጽሑፍ፣ ኣመዓባብላኡን ተራኡ ኣብ ሰውራን”፣ ኣብ ትሕዝቶኣ ዝኸነጎ ለውጢ ከይተገብረላ ዳግም ትሕተም ኣላ። ዳግም ምሕታማ ንሰለ ዝኸሪ ወይ ከም መርኣዖ ናይቲ ኣብ ሚዳ ዝፈሪ ዝክበረ ጽሑፋት ዘይኩነሱ፣ ብዓይኒ ነቐፊታ ክትንቡቡን ንክትዕን ዙተን ከተገልግልን ብምባል እዩ። ድሕሪ ናጽነት ንስነ-ጽሑፍ ዝገልጽ ንዓሓ ዝዳረግን ዝመሳሰልን ናይ ምርምር ስራሕ ሰለ ዘይተዳለወ ኸኣ ኣገዳስነታ ጌና ጉሊሑ ይርከቡ።

እዛ ጽሕፍቲ እዚኣ፣ ሓፈሻዊ መብርሂ ብዘፅባ - እንታይነት ስነ-ጽሑፍ፣ ሓጸር ታሪኻዊ መግለጺ ስነ-ጽሑፍ፣ መዘክትን ስነ-ጽሑፍን፣ ሰውራዊ ስነ-ጽሑፍ፣ ስነ-ጽሑፍ ኣብ ሃገራዊ ደሞክራሲያዊ ሰውራ፣ ስነ-ጽሑፍ ኣብ ኤርትራ - ዝብሉ ዓባይቲ ዛዕባታት ክትድህስስ ፈቲና ኣላ።

ኣሕተምቲ ሕድራ፣ ዛገ ጽሕፍቲ ዳግም ዘሕትማ ዘሎ ከም ቅርሲ ሰለ ዝርኣዖ ዘይኩነሱ፣ ኣብ ምዕባላ ኤርትራዊ ስነ-ጽሑፍ ኣገዳሲ ኣበርክቶ ክትገብር ሰለ እትኸእል እዩ። ብዘሰፍሐ ሞያዊ ክትዕ፣ ዙተን ነቐፊታን ክትሰፍሕን ደራኸት ንተወሳኺ ስራሕ ክትከውንን ድማ ንትሰፎ።

ቅጹ 3

ድራማ

ቀዳማይ ሕታም፡ ሚያ 1986

ካልኦይ ሕታም፡ ኦገስት 2017

ገጽ፡ 156

አሕተም፤ ሕድሪ

ድራማ

ዕዮታት ሰውራዊት ሳሕል - ቅጹ 3

እዛ ሳልሳይ ቅጹ ዕዮታት ሰውራዊት ሳሕል ዝኹነት “ድራማ” ዘርእስታ መጽናዕታዊት ጽሕፍቲ፡ ብ1986 ብክፍሊ ፖለቲካዊ ምንቅቻሕ፡ ጨንፈር ባህሊ፡ ህዝባዊ ግንባር እያ ተሓተማ። ወላኳ እዛ ጽሕፍቲ እዚአ አቕዲማ፡ ማለት፡ ኣብ 1982-83 ምስ “ሰነ-ጽሑፍ፡ ኣመዓባብላኡን ተራኡ ኣብ ሰውራን” ክትሕተም እንተ ተመደቡ፡ ኣብ ቀዳማይ ክፋል ሰማንያታት ጉጅለታት ባህሊ ህዝባዊ ግንባር ጽዑቕ መደባት ድራማ የበርክታ ስለ ዝከበራ፡ ድራማ አቕዲሙ ብግብራዊ ተመክሮ ንክምዕብል ስለ ዝተደልዩ፡ ድራማ ብ1986 እያ ተሓተማ።

ምስ ግዜ ግን ንሰራሕቲ ድራማ - ደረሰቲ፡ ሰራሕቲን ተዓዘቡቲን - ሞያዊ ስልጠናን ትምህርትን ከም ዘድሊ ስለ ዝተገምገመ፡ ዝተፈላለዩ ኣብቲ ዓውዲ ዝጥፉ ዝበሩ ሞያዊ ስልጠና ወይ መምርሒ ክወሃብ ክሓቲ ጀመሩ። ብቕዳምነት፡ ብዛባ ኣጸሓሕፋን ኣረዓዕማን ናይ ተሞሳ ድርሰት (script) ዝኣክል ኣፍልጦ ኣይነበረን። ናይ መድረኽ ተሞሳ ልዑል ሞቡዞን ክእለትን ከም ዘድልዩ፡ ነፍሱ ዝኸኣለ ቕዲ፡ ስርዓት፡ ተወዳዳሪ ክልሰ-ሓሳብን ፍልሰፍናን፡ ከምኡ'ውን ነዊሕን ዓሚቕን ታሪኽን

ተመኩሮን ከም ዘለዎ ዝግንዘብ ዝክበረ ውሑድ እዩ ነይሩ። ስለዚ ድማ ነዚን ካልእን መሰረታዊ ኣፍልጦ ክፈጥር ዝኽእል መወከሲ ክዳሎ ተደልዩ። ‘ድራማ’ ድማ - እንታይነት ድራማ፣ ኣመዓባብላ ድራማ፣ ዓይነታት ድራማ፣ ተዋሰኑን ኣቕራብቲን ኣቀራርባኡን ድራማ ኣብ ኤርትራ፣ ድራማ ኣብ ህዝባዊ ግንባር - ዝድህስስ ትሕዝቶ ሒዛ ወጸት።

“ድራማ” ናይ ኣሰታት ኣርባዕተ ዓመት ውድባዊ ተመኩሮ ድራማን ሒዞም ዝክበረ ኣንፈትን ድሕሪ ምግምጋም’ያ ተጻሒፋ። ነቲ ኣብ ድርሰትን ኣቀራርባን ድራማ ክእረምን ክዕረን ዝድለ ኣንፈት ኣለልዎን ኣጸኒጎን ንዕኡ ይኸውን’ዩ ዝበለቶ ሓሳባት፣ ባህላዊ ዝንባላታት፣ ናይ ኣቀራርባ ጥበባት ድማ ኣቕሪቦ።

ኣብ ህዝባዊ ግንባር ዝዳሎ ዝክበረ ጽሑፋት ካብቲ ማሕበርነታዊ ክወንነት ዝበሃል ኣረኣእያ ከይወጸ እዩ ዝዳሎ ነይሩ። እዚ ድማ፣ እቲ ንህዝባዊ ግንባርን ሰውራዊ ስራሓቲን ዕላማታቲን ዝያዳ ዘገልግል መትከልን ፍልስፍናን ስነ-ጥበብ “ማሕበርነታዊ ክወንነት” ከም ዝኾነ ስለ ዝተኣመነሉ እዩ ነይሩ።

ድሕሪ ምሕታም “ድራማ” ኣብ ዝሰዓባ ዓመታት፣ ኣብ ልዕሊ’ቲ ዝቐርብ ዝክበረ ናይ ሜዳ ተዋሰኑታት ርኡይ ለውጢ መጸኢ። ደረሰቲ፣ ፍትሕ ብዝበለ መንፈስ ተዋሰኑታት ከዳልዉን ዝርጋሐ ትሕዝቶኦም ከስፍሑን፣ ካብ ፖለቲካ ጠቀስ ዛዕባ ውጽኦ ኣሎም ካልኣት ዛዕባታት ከርእዩን ትሕዝቶኦም ከዕምቑን ክኢሎም።

ኣሕተምቲ ሕድራ፣ ዛፊ ጽሕፍቲ እዚኣ ዳግማይ ከሕትማ እንክሉ፣ ከም ናይ ክትዕን ትምህርትን ጽሕፍቲ፣ ኣብ ዳግማይ ትንሳኤ ትያትርን ናይ መድረኽ ድራማን ኤርትራ ሓዲሽን ኣድማዒን ናይ ምርምርን ነቐፊታን ተራ ንኽትጻወት ብምሕላን እዩ።

